

Der var brøl, smerte og kærlighed på målstregen

Noget at flage for

Sådan undgår du at tabe tråden i dine mails

Få nem mad

POLITIKEN

SEKTIONER

Q SØG

DIT POLITIKEN

MERE

Goddag Maria
Abbonent

KULTUR

Film & tv Musik Medier Bøger Kunst Arkitektur Scene Mode Historie

MUSIK 8. OKT. 2016 KL. 15:36

FOR ABONNENTER

Den nye avantgarde fejrede sig selv med smadret flygel og masser af blå balloner

Der var både stof til eftertanke og leg med koncertsituationen, da Aarhus Unge Tonekunstnere fejrede 50 år i Symfonisk Sal.

FOR ABONNENTER

INTERAKTIVT. Over for pianisten Nicolas Hodges sad han selv som videooptagelse. På den måde kom lyden af det smadrede flygel ind i koncerten side om side med lyden af det intakte instrument. Bag ham Aarhus Symfoniorkester og dirigenten Baldur Brönnimann. Foto: Allan Gravgaard Madsen

Gem

+ Følg

f

t

e

THOMAS MICHELSEN
Musikredaktør

Flyglet rammer betongulvet i slow motion. Langsomt ser vi benene blive mast til splinter, mens tangenterne bølgere op og ned. Det sortlakerede træ giver efter. Instrumentet sprænges og går i knæ.

Idéen er vild og umiddelbart spektakulær. At lade et flygel falde fra otte meters højde i en tom industrihal, mens man filmer det, og så bruge videoen som udgangspunkt for en nutidig klaverkoncert. Det er godt tænkt. Men hvorfor egentlig gøre det? Altså ud over for at lave noget, der ser fedt ud?

AARHUS UNGE TONEKUNSTNERE 50 ÅR

Nicolas Hodges og Aarhus Symfoniorkester med studerende fra Det Jyske Musikkonservatorium. Dirigent: Baldur Brönnimann. Musikhuset Aarhus, Symfonisk Sal. Fredag.

Annonce

Prøv den nye A-yoghurt med acidophiluskultur.

SENESTE KULTUR

Brødebetyngt beretning fra den arabisk-israelske krig er suveræn

Kate Tempest angriber rådne politikere på nyt album

Malingen skaller af P.S. Krøyers billeder

Erfaring #6
Behov er forskellige
FreshZone for ferske fødevarer

GRAM
Inspireret af dig siden 1901

Avantgardeforeningen Aarhus Unge Tonekunstnere fejrede 50-års fødselsdag i Musikhuset, og tendensen blandt de udvalgte værker var klar. Efter et halvt århundrede eller mere med en musikalsk fortrop, der gjorde alt for at gøre op med traditionen, er det lige akkurat traditionen, yngre komponister i alderen op til 40 i dag tager fat i.

Tager fat i traditionen

Avantgardeforeningen Aarhus Unge Tonekunstnere fejrede 50-års fødselsdag i Musikhuset, og tendensen blandt de udvalgte værker var klar. Efter et halvt århundrede eller mere med en musikalsk fortrop, der gjorde alt for at gøre op med traditionen, er det lige akkurat traditionen, yngre komponister i alderen op til 40 i dag tager fat i.

Men symfonien er erklæret død for længst, og koncerten for klaver og orkester, den som Mozart, Beethoven og Liszt brugte til at føre sig frem som virtuose solist-komponister, havde sin storhedstid 1700- og 1800-tallet.

Så hvad stiller man op med dem i dag?

Komponisten Simon Steen-Andersen har skrevet opera for stemmer, der knap kan få en lyd frem. Han har lavet musik for magtesløse dirigenthænder lukket inde i en sort kasse, og hans arbejder er propfulde af interaktivitet, live electronics, videoelementer, der viser fremstillingen af den lyd, man oplever, og performance. Intet er påklippet. Tværtimod undersøger værket sit eget materiale, mens det netop derved folder sig ud og bliver til et værk.

LÆS ANMELDELSE [Filosofisk musikteaterforestilling af dansk komponist og multi-talent er »fantastisch!«](#)

I Simon Steen-Andersens koncert for klaver og orkester, der fredag fik sin førsteopførelse i Danmark, holdes signatur-balancen mellem sjovt og begavet, ironisk og dybsindigt.

Smadret, dansende flygel

På scenen sad pianisten Nicolas Hodges, der også havde jobbet, da koncerten for to år siden blev opført første gang ved de estimerede Donaueschinger Musiktage i Tyskland.

Over for ham aktiveredes videooptagelser af ham selv på en flygelformet skærm, optaget mens han spillede på den smadrede flygel i industrihallen. Lydene af det ødelagte, ustemte flygel kom ud som samplede, sprøde, forvredne klange, der gav den store, romantiske klavertradition en på brillen. Alt sammen styret og spillet af solisten.

Bag ham sad det store symfoniorkester, der leverede et virtuost udkomponeret ekko af braget. Ligeledes i slow motion. Og over det hele på storskærm så man flyglet falde. Falde og lette igen. Falde hurtigere, mens bevægelsen blev speedet op. Det hele, afspillet forlæns og baglæns, mimet med blæret instrumentationskunst af orkestret.

Flyglet begyndte at danse sammen med musikken. Det var sjovt, men det rummede klare tanker.

Klaverkoncerten og Beethovens gamle flygel er på en måde fortid. De er smadret. Færdige. I hvert fald set gennem avantgardetraditionens optik.

Flyglet begyndte at danse sammen med musikken. Det var sjovt, men det rummede også klare tanker

Så hvordan får man ny lyd ud af klaveret? Ny kunst ud af en gammel kunstform?

Hvordan lyder det, når man bruger fortiden og det smadrede instrument i en nutidig, mediedefineret kontekst?

Lige til at gå til

Ragtime og Beethoven ridsede det historiske perspektiv op, mens instrumentet og forholdet mellem dets mekanik og dets lyd, dets historik og dets nutid blev undersøgt på en måde, der resulterede i et nyt musikværk. På en og samme tid substantielt, eftertænksomt og lige til at gå til.

LÆS ANMELDELSE Videokunstner skærer formidabelt flot i stemmebåndene

25-årige Lasse D. Hansen vred storladne, Sibeliusagtige klange ud af orkestret, mens det foregav at stemme instrumenterne i værket 'Stemning, applaus', hvor dirigenten endte med at tysse på de forstyrrende musikere, mens han dirigerede publikum.

Mathias Monrad Møller holdt et formfuldendt filosofisk foredrag med herlig tysk æggehovedaccent om demokrati, mens orkestret tog selfies, drak kaffe og bare sådan hang ud.

Aftenen sluttede med Rasmus Zwickis 'Sidste Symfoni'. Den cool dansker har skrevet tre af slagsen. 'Første Symfoni', 'Ufuldendt Symfoni' og 'Sidste Symfoni'.

Her var de musikdramatiske elementer dominerende, og igen tog værket fat i sin egen tradition – denne gang den ultimative, store symfoniske tradition – mens det morsomt, erotisk og foruroligende diskuterede den koncertsituation, vi alle sammen tog del i.

Komponist i bamsedragt

Dirigenten vendte sig igen og igen for at komme med den samme meddelelse om, at saxofonisten havde meldt afbud. Han dirigerede et romantisk bugnende orkester, der spillede balladejazz *with strings*.

Eller som slet ikke gav en lyd fra sig, mens violinerne filede op og ned. Publikum rejste sig som del af værket og dansede, og en ung kvinde ... komponistens kæreste, forestillede man sig ... kravlede forpint op på scenen for at redde sin elskede ud af det partitur, der havde slugt ham.

»Rejs dig op«, sagde hans stemme over højtaleranlægget, mens begges vejtrækning kom meget tæt på.

»Hvor er du?«

»Jeg er til koncert«, svarede kæresten som i en ond drøm, inden hun endelig ødelagde partituret, Zwicky selv kom ind i bamsekostume, og hundrede blå balloner gik til vejrs i Symfonisk Sal.

»Du kan ikke ændre på det, der står i noderne«, sagde komponistens stemme over højtaleranlægget, mens selv samme stemme krøllede sammen og forsvandt. Men hvad hvis nu netop *det* udsagn faktisk *står* i noderne? En herlig lille hjernevrider af et påhit, der fik værket til at opfylde sine egne, indbyggede forudsigelser.

Gnidningsfrit sus

Der var masser af wow-faktor ved Aarhus Unge Tonekunstneres 50-årsfejring. Men det spektakulære var koblet med begavede tanker.

Det eneste værk, der holdt sig til rendyrket, æstetisk svævende tonemaleri, mens det gav publikum en tur i den orkestrale luftgynge, var islandske Anna Thorvaldsdóttirs 'Aeriality', der med tonale antydninger leverede et

gnidningsfrit sus. Men det var en smuk og vægtig, velkomponeret oplevelse, der gled fint på plads i helheden.

Avantgarden efter Anden Verdenskrig gjorde, hvad den kunne, for at lægge afstand til alt, hvad der hed tonearter og tradition, velklang og andet, der kunne misbruges, sådan som fascisterne misbrugte blandt andre Beethovens musik.

I dag er avantgarden er helt andet sted henne. En ny generation af unge og yngre danske komponister bruger hjernen og humoren foruden interaktivitet, ny teknologi og alt, hvad de har lært om de gamle mestre, til at vride traditionen, så nye oplevelser opstår. Oplevelser, alle – også de mange inviterede teenagere, der var til stede ved festkoncerten i Symfonisk Sal fredag aften – kan få noget ud af.

REDAKTIONEN ANBEFALER >

Dansk musikkiv har mistet sin mest begavede kværlant

Del link <http://pol.dk/3418965>

RELATEREDE ARTIKLER

FOR ABONNENTER

Den absurde musik danske mester blev fejret på mageløs vis

FOR ABONNENTER

Avantgardemusikken på årets Klang Festival er spørgende og spøgefuld

Dansk elektronikas bedstemor er død

+ Vis flere

Annonce

Køb ind og spar 100 kr. lige nu

Coop.dk/mad

MEST LÆSTE

Se 5 minutters tåkrummende uddrag fra nattens debat

»Dagen efter steg hvalen op til overfladen - og udstødte den sørgeligste lyd, jeg nogensinde har hørt«

Trump svinede, mens Clinton smilede